

بازی احتمالات فیلترینگ

مسعود شاه‌حسینی

خبرنگار گروه فرهنگ

حکمرانی پاره‌ای مسائل در کشور مادر زمره عجایب است. در گذشته مسئولان و مقام‌ها در دستگاه‌های مختلف، تقویم را ورق می‌زدند و یک تاریخ را مشخص می کردند و می‌گفتند فلان طرح و دستورده مهم‌شان معرفی یا رونمایی می‌شود. فرقی هم ندارد طرح واقعاً مهم باشد یا نه، به‌هر حال مسئولان کارشان همین است که کارهای کم‌اهمیت را چنان پروموت می‌کنند که گویی دستاورد قرن را رقم زده‌اند. الحق که این کار را هم خوب بلدند. این رسمی است که خود مردم هم به آن عادت دارند. در ایام و مناسبت‌های مختلف ملی و مذهبی معمولاً از این دست رونمایی‌ها زیاد داریم. تا بوده همین بوده. اصلاً در کشور ما چرخ‌دنده سیاست‌گذاری همین‌طوری چرخیده، خشک، بی‌روغن و بدون سرویس‌کاری. ما که عادت کرده‌ایم، و بعید است در ادامه چیزی عوض شود. شبیه بازی احتمالات است که هم خلق‌الله سرگرم می‌شوند، هم امور یومیه مملکت جلو می‌رود و البته که کار زمین می‌ماند و وقتی چنین شد، دیگر کسی ابدأ چیزی را گردن نمی‌گیرد. تازگی‌ها رسم دیگری باب شده که مسئولان محترم، این مهم را به خودمان سپرده‌اند. یعنی باید تقویم را ورق بزنیم و احتمال بدهیم اولیای امور، تصمیم‌گیران و مقام‌ها در یک روز خاص به این نتیجه می‌رسند که یک پیچ و گره‌های یک موضوع را - که در غالب اوقات خودشان هم مسبب‌اش هستند - به طریقی باز یکنند. این روز احتمالی معمولاً مختصات ویژه‌ای دارد؛ مثلاً شگون دارد، کسی ساز مخالف با آن نزنه و مهم‌تر اینکه، تجمعی علیه آن شکل نگرفته است. البته که این هدیه‌و هبه‌ای که مسئولان به مردم می‌دهند تا خوشحال‌شان کنند، شرایطی هم دارد؛ بعداً هزار جور منت‌اش را بر سرمان بگذارند و از اعتبارش کره می‌گیرند. درباره موضوع فیلترینگ هم چنان که پیداست و می‌دانید، قاعده همین است. از چهارم دی‌ماه سال قبل که واتساپ و گوگل‌پلی را از فیلتر درآوردند، مسئولان پرشمار متولی حوزه فضای مجازی، هزار وعده دادند که باقی سکو‌ها به‌خصوص تلگرام و یوتیوب را هم به‌زودی از فیلترینگ درمی‌آورند. به‌خصوص دولتی‌ها که مدت‌هاست می‌خواهند خودشان را از زیر بار سنگینی عهده‌ی که در انتخابات داده‌اند خلاص کنند تا همه نفس راحتی بکشند. تا امروز روز چنین نشده است و دقیقاً از آن روز بعدد همه خودشان را به کوچه چپ می‌زنند؛ انگار نه‌خانی آمده، نه‌خانی رفته است. چنان که از شواهد پیداست، گویا کار رفع فیلترینگ در شورای عالی فضای مجازی بیخ پیدا کرده و چنان دوست‌گی و اختلاف زیادی است که یا موضوع را از دستور کار خارج می‌کنند یا اینکه جلسه ماهانه‌ش شورا تشکیل نمی‌شود و بدین‌ترتیب کلاً صورت‌مسئله را پاک می‌کنند. شورای عالی فضای مجازی دو‌دسته عضو و گروه دارد؛ حقیقی‌ها و حقوقی‌ها. حقوقی‌ها ۱۷ نفرند که دوره کاری‌شان وابسته به دوره تصدی سمت سازمانی آن‌هاست و با روی کار آمدن دولت‌های جدید، ترکیب‌شان عوض می‌شود. حقیقی‌ها اما ۱۰ نفرند که انتصابی‌اند و چندسالی است ترکیب‌شان عوض نشده. ساختار شورا هم به‌نحوی است که برای تصمیم‌گیری باید اکثریت مطلق، رأی مثبت دهند. با این حساب نیازی به گفتن نیست که اعضای حقیقی با حقوقی‌ها که اغلب‌شان دولتی هستند، در قضیه رفع فیلترینگ، آب‌شان در یک جوی نمی‌رود. اختلاف‌ها هم بر سر مواد و بندهای مصوبه شورای فضای مجازی است که رفع فیلترینگ را منوط به رفع برخی پیش‌نیازها مثل دایر شدن دفاتر سکو‌ها در ایران کرده است. تا اینجا یی کار می‌شود حدس زدم مخالفان و مخالف‌دوستان رفع فیلترینگ چه کسانی‌اند، اما باور کنید آنچه پذیرفتن‌اش سخت است تضادها و تناقض گویی‌های مسئولان است. اخیراً معاون محترم رئیس‌جمهور گفته که در رفع فیلترینگ نسبتاً خوب عمل شده است. آقای عارف گفته‌اند، نظام تصمیم‌ساز و تصمیم‌گیری کشور به این نتیجه رسیده که فیلترینگ را رفع کند. می‌دانم این قبیل حرف‌فرمانی‌ها برای زنده نگه‌داشتن امید به مردمی است که ماه‌هاست چشم‌شان به تصمیم شورای عالی فضای مجازی است؛ شورایی که حتی تشکیل جلسه هم نمی‌دهد. این وسط چرا باید باور کنیم همه بر رفع محدودیت‌هاست و تصمیم‌گیران از رفع فیلترینگ حمایت می‌کنند؟ مسند و شهادتی دارند؟ در موضعی که همه چیز آن را حد گمانه‌زنی بالا نمی‌رود و کفه شک و تردید سنگین‌تر از گزاره‌های قطعی آن است، تکرار ادعاهایی که متأسفانه کف جامعه‌کسی باورشان ندارند، مصداق حرص دادن است. خاصه اینکه مخالفان فیلترینگ برخلاف عادت همیشگی‌شان، در این فکر فقه دم نمی‌زنند. موافقان رفع فیلترینگ اما از هر تریبون خواسته یا نخواست‌ه‌ای که گیرشان می‌آید، استفاده می‌کنند تا بگویند فیلترینگ بزه‌روی رفع می‌شود. با این حساب، یکی باید به گوش مسئولان برساند که مردم خودشان می‌دانند بازی احتمالات رفع فیلترینگ را کی دوباره از سر بگیرند. فعلاً انگار رفع محدودیت‌ها شگون ندارد و باید کماکان منتظر ماند.

۲۴ ساعت

24 HOURS

hammihanmedia@gmail.com

@Hammihanonline

• صاحب امتیاز و مدیر مسئول: غلامحسین کرباسچی
• مشاوران: عباس عیدی و احمد زیدآبادی
• سردبیر: محمد جواد روح • معاون سردبیر: مهرداد خدیر • دبیر آنلاین: شبنم رحمتی
• دبیران گروه‌ها: فرزانه طهرانی (اقتصاد) • آرمین منتظری (دیپلماسی و بین‌الملل)
• علی ورامینی (رسانه و فرهنگ) • سمیه متقی (سیاست) • الناز محمدی (جامعه) • آرش خاموشی (عکس)
• مدیر اداری و آگهی‌ها: شاهرخ حیدری
• مدیر هنری: مهدی قربانی تبار
• هادی حیدری (طرح و کاریکاتور) • حروفچینی و ویراستاری: شهرام هادی

• تلفن روابط عمومی: ۸۸۷۴۹۳۰۰ • تحریریه: ۸۸۷۳۰۲۹۱ • آگهی‌ها: ۸۸۷۳۵۲۰۷ • نشانی: خیابان شهید بهشتی، خیابان پاکستان، کوچه دوازدهم، پلاک ۱۸
• لیتوگرافی و چاپ: هم‌میهن • تلفن چاپخانه: ۰۲۱۴۶۸۲۱۱۱۴ • توزیع: نشر گستر امروز نوین • تلفن: ۰۲۱-۶۱۹۳۳۰۰۰

AP-عکس

معجون فرانسوی هالیوود و سیاست

گزارشی از کن، اختتامیه آن و هر آنچه در ۱۰ روز برگزاری این فستیوال مهم سینمایی گذشت

گروه فرهنگ: شب سوم خردادماه، جشنواره فیلم کن پس از ۱۰ روز به کار خود پایان داد. این جشنواره اسمال با یک اتفاق ویژه برای سینمای ایران همراه بود و آن رسیدن نخل طلا یا جایزه اصلی فستیوال به جعفر پناهی برای فیلم «یک تصادف ساده» بود. کن مهم‌ترین جشنواره سینمایی اروپا بود که حالا سال‌هاست تبدیل به یکی از اصلی‌ترین رویدادهای هنری جهان شده و بسیاری از فیلمسازان علاقه‌مند به حضور در آن هستند. اسمال هفتادو هشتمین دوره این جشنواره برگزار شد و مانند هر دوره با خبرها و حاشیه‌هایی همراه بود، چهره‌های برتر سینمایی جهان در آن تقدیر شدند و در نهایت با وجود همه نقدها، با اهدای جوایز به پایان رسید.

▼ آمریکایی شدن جشنواره کن

یکی از ویژگی‌های اصلی جشنواره کن ۲۰۲۵، سایه پررنگ هالیوود و سینمای آمریکا بر این فستیوال اروپایی بود. کوشنتین تارانتینو، کارگردان آمریکایی که بارها به‌عنوان کارگردان و رئیس ویکی از اعضای هیئت داوران در این جشنواره شرکت کرده بود، اسمال به مناسبت سی و یکمین سالگرد فیلم ماندگار «پالپ فیکشن» اجرای افتتاحیه جشنواره را به‌دست گرفت. در روز افتتاحیه به‌رسم هر سال که با ادای احترام به یک ستاره سینما جشنواره آغاز به کار می‌کند، از رابرت دنیرو برای یک عمر فعالیت در سینما تقدیر شد. در این جشنواره دنزل واشنگتن با فیلم «بهشت دوزخ» ساخته اسپایک لی حضور داشت. این فیلم که در بخش خارج از رقابت‌ها شرکت کرده بود، با حضور عوامل اکران شد و دنزل واشنگتن که برای اولین بار در طول دوران حرفه‌ای‌اش در جشنواره کن شرکت می‌کرد، نخل طلای افتخاری را از لی دریافت کرد. تام کروز بازیگر مشهور هالیوودی هم در جشنواره کن با نمایش فیلم «ماموریت غیر ممکن: روز شمار نهایی» توجه همه را به خود جلب کرد. از مهم‌ترین اتفاقات جشنواره کن اسمال حضور کریستن استوارت، بازیگر آمریکایی مشهور در میان کارگردان‌های فیلم اولی با فیلم «کرونلوزی آب» بود. جنیفر لارنس از دیگر چهره‌های مهم هالیوود حاضر در کن بود که با بازی در فیلم «بمیر، عشق من» بسیار مورد توجه قرار گرفت و حتی گمان می‌رفت جایزه بهترین بازیگر زن جشنواره را به‌دست آورد.

▼ پول شما را به کن می‌رساند

یکی از مهم‌ترین حاشیه‌های این دوره از جشنواره کن، حضور چند چهره اینفلوئنسر ایرانی در آن بود. این حضور که بیشتر با پرداخت هزینه و نه براساس برتری و قابلیت متمایزی از سوی این چهره‌ها صورت می‌گیرد، در مرکز توجه رسانه‌های ایرانی و صفحات مجازی قرار گرفت؛ چهره‌هایی که با حضورشان از واقعیت متفاوت آنها نسبت به چیزی که در اینستاگرام از خود به نمایش می‌گذارند، هم‌چنین هزاران دلاری که برای حضور در این جشنواره خرج کرده بودند، پرده برداشته شد. حضور در کن حالا بخشی از استراتژی برزنینگ اینفلوئنسر‌ها شده. چیزی تحت عنوان بسته‌های ویژه «کن» وجود دارد با قیمت‌هایی بین ۱۰ تا ۳۰ هزار دلاری که به اینفلوئنسر‌ها اجازه می‌دهد روی فرش قرمز قدم بگذارند، در مهمانی‌ها شرکت کنند و تصاویر آنها توسط عکاسان حرفه‌ای ثبت شود. برخی از این افراد خودشان هزینه‌ها را می‌پردازند، در حالی که برخی دیگر از سوی برندها پشتیبانی می‌شوند. این اتفاق در سال‌های اخیر رشد بیشتری هم پیدا کرده و با نقدهای منفی گسترده‌ای رویه‌ور شده است.

▼ دست پر بیشتر کشورها از جایزه‌های کن

برادران دارن با سبک ناتووالیستی خاصی که در فیلمسازی دارند، در سال‌های اخیر چندان مورد توجه هیئت‌داوران کن نبودند. اما آنها به داردن‌ها روی خوش نشان داده‌اند، این برادران بلژیکی در این سال‌ها با ساخت آثاری اجتماعی که با دوربین‌های دستی فیلمبرداری شده‌اند، تحسین جهانی را همراه خود داشته‌اند. فیلم «دوروز، یک شب» در سال ۲۰۱۴ از مهم‌ترین آثار آنها بود. این دوبرادر تا به حال دو نخل طلا در سال‌های ۱۹۹۹ و ۲۰۰۵ و جایزه بهترین کارگردانی در سال ۲۰۱۹ را از کن دریافت کرده بودند. یکبار هم در سال ۲۰۰۸ برای فیلم «سکوت لورنا» به جایزه بهترین فیلمنامه کن رسیده بودند. حالا پس از ۱۷ سال دوباره این جایزه تکرار شد و برادران دارن برای «خانه مادر جوان»، باز هم جایزه بهترین فیلمنامه کن را به خانه بردند.

دیگر جایزه مهم جشنواره اسمال به یواکیم تریر، کارگردان نروژی رسید. این

جایزه که به جایزه بزرگ دوم جشنواره یا «گراند پری» شهرت دارد، به فیلم «ارزش عاطفی» ساخته تریر رسید. او پیش از این با فیلم «بدترین آدم دنیا» در کن ۲۰۲۱ سروصدا پیا کرده بود. جایزه‌ی هیئت‌داوران، یا سومین جایزه‌ی بزرگ و مهم جشنواره‌ی کن هم، هم‌زمان به دو فیلم «صدای سقوط» به کارگردانی ماشا شیلینسکی و «صراط» به کارگردانی اولیور لاشه اهدا شد. جایزه‌ی بهترین فیلم اول به حسن هادی برای فیلم «کیک رئیس جمهور» تعلق گرفت که اولین جایزه‌ی کن در تاریخ برای سینمای عراق بود.

با وجود اینکه تا لحظات آخر پیش از برگزاری اختتامیه جشنواره کن، بسیاری از حدس‌ها و گمان‌ها حول رسیدن جایزه بهترین بازیگر زن کن به پرنیاز ایزدیار یا جنیفر لارنس می‌گشت، اما این جایزه به نادیا ملتی، برای فیلم «خواهر کوچک» رسید؛ فیلمی که به‌صورت مشترک توسط فرانسه و الجزایر ساخته شده. جایزه‌ی بهترین بازیگر مرد هم به وگنر مورا برای فیلم برزیلی «مامور مخفی» اهدا شد. یک کارگردان چینی به‌نام یی گان هم برای فیلم «رستخیز» که در ژانری سورئال به مرگ پرداخته، جایزه ویژه کن ۲۰۲۵ را دریافت کرد.

▼ ایران در کن ۲۰۲۵

اسمال ایران سه فیلم مهم در جشنواره جهانی کن داشت. فیلم «زن و بچه» ساخته سعید روستایی، نماینده رسمی سینمای ایران در این جشنواره بود. روستایی سه‌سال قبل با «برادران لیلا» در بخش اصلی جشنواره کن حضور پیدا کرده بود، اما نتوانست موفقیتی کسب کند. «زن و بچه» هم یک درام خانوادگی است و داستان یک مادر بیوه را روایت می‌کند که با پسر سرکش خود دچار مشکل است و در حالی که می‌خواهد دوباره ازدواج کند، با یک حادثه‌ی تلخ رویه‌رو می‌شود. با وجود تشویق‌ها و نقدهای مثبتی که درباره این فیلم پس از اکران آن در سایت‌های خبری سینمایی دیده می‌شد، اما روستایی با دست خالی از جشنواره کن بازگشت.

سپیده فارسی، مستندساز ایرانی هم با فیلم مستند «روح‌را زمین بگذار و قدم بزن»، یکی از پدیده‌های جشنواره کن ۲۰۲۵ بود. فارسی که این فیلم را براساس زندگی زن یک عکاس فلسطینی و مشکلات زندگی‌اش در غزه ساخته بود، قرار بود با اکران فیلم‌اش صدای مردم غزه را به گوش جهان برساند. اما شهادت فاطمه حسونه سوزه اصلی این فیلم، یک‌ماه پیش از اکران فیلم در کن، مستند سپیده فارسی را بیش از هر چیز در مرکز توجه قرار داد.

▼ جایزه بزرگ برای پناهی

سومین فیلم ایرانی حاضر در جشنواره کن اسمال «یک تصادف ساده» ساخته جعفر پناهی بود. پناهی این فیلم را به‌صورت زیرزمینی و مستقل از مجوزهای قانونی سازمان سینمایی ساخته، جزئیات زیادی از این فیلم رسانه‌ای نشده، اما ظاهر داستان آن در باره یک تصادف جزئی است که باعث زنجیره‌ای از اتفاقات می‌شود. آخرین حضور جعفر پناهی در بخش مسابقه‌ی کن، به سال ۲۰۱۸ و فیلم «سرخ» برمی‌گردد که برنده‌ی جایزه بهترین فیلمنامه شد. او از آن سال تا کنون، فیلم «خرس نیست» را هم بدون حضور خودش به کن فرستاده بود. پناهی کار حرفه‌ای را با دستیاری وزیر نظر عباس کیارستمی شروع کرده و برای اولین فیلم‌اش یعنی «بادکنک سفید»، جایزه دوربین طلایی را از کن به‌دست آورد. پناهی از سال ۱۳۸۸ و پس از اتفاقات سیاسی، چندین بار به‌دلیل فعالیت‌های سیاسی و اعتراضی‌اش به زندان افتاد و آن شکل رئالیستی که در سینمایش وجود داشت، رنگ و بوی سیاسی گرفت و به‌زعم منتقدانی سیاست‌زده شد. به همین دلیل پس از رسیدن جایزه بزرگ یا همان نخل طلای کن در شب اختتامیه به او، بسیاری این جایزه را یک جایزه سیاسی لقب دادند. اما برخی دیگر آن را حاصل مقاومت او و مانیفستی برای سینمای مستقل ایران عنوان کردند. بخش‌هایی از این فیلم که در فضای مجازی منتشر شده است، واکنش‌های مثبتی نسبت به دیالوگ‌ها و بازی بازیگران نگرفته است. اینکه این جایزه را کاملاً بی‌ربط به سیاست بدانیم البته که ساده‌لوحانه است ولی هنوز این فیلم به اکران عمومی در نیامده و نمی‌شود درباره کیفیت سینمایی آن نظر قطعی داد. اما به‌هر حال در این شکی نیست که این جایزه که برای دومین بار در تاریخ برگزاری جشنواره کن به سینمای ایران رسیده، باعث افتخار است و از سوی دیگر سکوت مسئولان فرهنگی ما در برابر آمدن معتبرترین جایزه سینمایی به ایران هم مایه تعجب است.

روزنامه

www.hammihanonline.ir

چهره

مرد بناهای ماندگار

هوشنگ سیحون را پدر معماری مدرن ایران می‌نامند؛ یکی از بزرگ‌ترین چهره‌های معماری معاصر ایران که آثارش به‌شکلی ماندگار با هویت ملی ایران گره خورده است. سیحون متولد ۱۲۹۹ در تهران بود اما هنرش فراتر از ایران رفت و جهانی شد. او با اینکه طراح و هنرمند نقاش بود، بیش از همه به‌خاطر آثاری ماندگار که در تاریخ معاصر ایران خلق کرد، نامی ماندگار از خود به‌جای گذاشته است. از آرامگاه‌هایی چون بوعلی سینا، خیام، کمال‌الملک و نادرشاه افشار و بازسازی آرامگاه فردوسی تا ساختمان بانک سپه، بنای موزه توس و... بناهایی که هر یک، نه‌تنها یادمانی از بزرگان فرهنگ ایران‌اند، بلکه بازتابی از نگاه عمیق سیحون به مفهوم هویت و تاریخ هستند. سیحون تحصیل‌کرده دانشکده هنرهای زیبای دانشگاه تهران و مدرسه بوزار پاریس بود. او معماری را زبان منطق و سادگی می‌دانست؛ از پیچیدگی‌های بی‌معنا دوری می‌کرد و معتقد بود که هر خط در بنا باید معنا داشته باشد. سیحون، این مرد بناهای ماندگار، پنجم خردادماه ۱۳۹۳ در ونکوور کانادا درگذشت.

کتابخانه

فلسفه وجودی از نگاه شاعر دانمارکی

سورن آبی کیرکگور؛ فیلسوف، منتقد اجتماعی، نویسنده مذهبی و شاعر دانمارکی بود. کیرکگور را پدر اگزیستانسیالیسم لقب داده‌اند. وجود، مسائل وجودی انسان، و انتخاب و مسئولیت انسان در هستی، اضطراب و وجودی، ایمان، دین و اخلاق ازجمله مفاهیمی هستند که کیرکگور در آثارش به آن‌ها پرداخته است. «خرده نان‌های فلسفی» نخستین کوشش کیرکگور است برای شرح و بسط این عقیده که ایمان مسیحی بر مدار تجسد می‌گردد. کیرکگور «خرده نان‌های فلسفی» را در ست چهار روز پس از انتشار مفهوم اضطراب منتشر کرد. یکی از غریب‌ترین و جذاب‌ترین روایت‌ها از وجه خارق اجماع و خلاف عقل سلیم از

مسیحیت، نویسنده معتقد است که این نوشته‌ها در کل زندگی درونی روح‌پش را روشن می‌گرداند و به منتهی در جه وضوح آگاهی می‌رساند. صالح نجفی مترجم و مولف و عضو هیئت‌علمی موسسه مطالعات سیاسی-اقتصادی پرسش، بیشتر در زمینه‌های فلسفه و متون نظری تر جمه انجام می‌دهد. «خرده نان‌های فلسفی» هم از جدیدترین ترجمه‌های او در این زمینه است.

خرده نان‌های فلسفی
نویسنده:

سورن کیرکگور

ترجمه: صالح نجفی

نشر: مرکز

تاریخ

عقد پیمان سالت ۱

۲۶ مه ۱۹۷۲، پیمان موشک‌های ضدبالستیک (Anti-ballistic missile treaty) مشهور به پیمان سالت ۱، میان آمریکا و اتحاد جماهیر شوروی و با هدف محدودسازی توسعه و استقرار سامانه‌های دفاع

موشکی به امضاء رسید و برژنف و جرال فورد آن را در مسکو امضاء کردند. طبق مفاد این قرارداد، دو کشور متعهد شدند امکانات ضدبالستیک خود را به دو سامانه با حداکثر ۱۰۰ موشک ضدبالستیک کاهش بدهند. دوسال بعد دو کشور پذیرفتند تعداد پایگاه‌های موشکی را به یک پایگاه کاهش بدهند. اولین بار آمریکا پیشنهاد این پیمان را با هدف جلوگیری از مسابقه تسلیحاتی داد اما روس‌ها آن را نپذیرفتند. بعدتر در سال ۱۹۶۹ گفت‌وگو درباره محدودسازی جنگ‌افزار راهبردی آغاز شد. هدف اصلی این توافق جلوگیری از ایجاد برتری یک‌جانبه و حفظ تعادل استراتژیک میان دو قدرت هسته‌ای بود، زیرا توسعه گسترده سامانه‌های دفاع موشکی مفهوم بازدارندگی متقابل را از بین می‌برد. بعد از سقوط شوروی، روس‌ها همچنان به این پیمان متعهد ماندند اما دولت بوش در سال ۲۰۰۲ به‌طور یکجانبه از آن خارج شد و تصمیم خود را نیاز کشور به توسعه سامانه‌های دفاع موشکی در برابر تهدیدهای بالقوه از سوی کشورهای ثالث توجیه کرد.